

Akkuyu'da Nükleer "Keşif" İzlenimleri

Hüseyin Önder

EMO Yönetim Kurulu Yazman Üyesi

Akkuyu'da yapımı planlanan nükleer santral için verilen ÇED olumlu kararının iptali için TMMOB, TTB ve TBB tarafından açılan ve aynı nitelikteki diğer kişi ve platformlar açtığı 16 ayrı iptal davası Danıştay'da birleştirilerek, görülmeye devam etmektedir. Dava kapsamında akademisyen ve uzmanlardan oluşan 15 kişilik bilirkişi heyeti atanmasıyla yeni bir aşamaya gelindi.

Danıştay'ın 11 Temmuz 2016 tarihinde Akkuyu'da bilirkişilerin katılımıyla keşif yapılmasına karar vermesi üzerine TMMOB bünyesinde özel bir çalışma gerçekleştirildi. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın görevlendirilmesiyle MMO Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz Türkyılmaz koordinatörlüğünde ivedilikle bir toplantı yapıldı. Toplantıya EMO Hukuk Müşaviri Hayati Küçük ve Enerji birimi Koordinatörü Olgun Sakarya ile birlikte katılarak, çalışmalarına katkı sağladı. Keşif için Olgun Sakarya ve Enerji Daimi Komisyonu Yürütme Kurulu'ndan N. Bülent Damar'ın katkılarıyla kısıtlı zamana rağmen bir rapor hazırlandı. Keşif öncesi Bilirkişi Heyeti'ne sunulmak üzere TMMOB adına avukatlarımız Nurten Çağlar Yakış, Fevzi Özlüer, Cömert Uygur Erdem ve Hayati Küçük 31 sayfalık dilekçe hazırladı. Keşif için yapılan ön hazırlık sonrası Akkuyu'ya hareket ettik ve 11 Temmuz 2016 Pazartesi günü sabahın erken saatlerinde Akkuyu'da buluştuk.

Dava açan 16 ayrı davacı grubun temsilcileri, uzmanlar ve avukatların yanı sıra Mersin NKP aktivistleri,

doğa ve çevre savunucuları ve yöre halkının katılımıyla kalabalık bir kitle Akkuyu'da toplandı. Nizamiye kapısında yaşanan kısa süreli itiş kakıştan sonra şirketin özel güvenlik görevlileri, emniyet ve jandarmanın yoğun önlemleri altında isim listesinde yer alan davacılar içeri alındılar. Listede yer almamız rağmen avukatların girişimi ve hakimin izniyle Cengiz Göltaş, Hüseyin Önder, İbrahim Aksöz, Mehmet Mak, Olgun Sakarya ve Hayati Küçük'ten oluşan TMMOB heyeti de içeri girdi. Keşif toplantısının yapılacağı yaklaşık 3 kilometre uzaklıktaki şantiye binasına servis araçlarıyla götürüldük. Yol boyunca tek katlı lojman görünümü konutlar, bazı iş makineleri, yarım kalmış hafriyat çalışmaları ile denize doğru uzanan dolgu platformu, şantiye sahasında farklı kotlarda oluşturulmuş platformları gördük...

Tüm davacı ve davalı taraflar, şirket temsilcileri ve bilirkişilerin hazır bulunduğu salonda ara verilmeksizin saat 10:30-15. 30 arasından toplantı yapıldı. Hakim tarafından keşif öncesinde bilirkişilere teknik bilgi verilmesi ve sorular yönetilmesi amacıyla her bir dava dosyası adına 3 konuşmacıya 5'er dakika söz verildi. TMMOB adına Av. Nurten Çağlar Yakış, Av. Cömert Uygur Erdem, Cengiz Göltaş ve Olgun Sakarya söz aldılar. Toplantı süresince bakanlık ve şirket avukatlarıyla davacı avukatlar arasında zaman zaman da hakim ile avukatlar arasında usul ve esasa ilişkin sert ve tartışmalar yaşandı. CHP Mersin milletvekilleri Hüseyin Çamak ve Aytuğ Atıcı da davacı olarak söz aldılar. Atıcı, bilirkişilerin vicdanlarına seslenen etkileyici

bir konuşma gerçekleştirdi. Bakanlık avukatının şirket avukatından daha çok ÇED Raporu'nu savunması ise dikkat çekiciydi. Yaklaşık olarak 40'in üzerinde kişiye söz verildi. Davacılar arasında koordinasyon sağlanmadığı için birbirini tekrar eden konuşmalar nedeniyle zaman yeterince verimli kullanılamadı.

Toplantının ardından sahaya çıkıldı ve ÇED Raporu ve Proje üzerinden bilirkişilere sorular yöneltildi. Çalışmalar saat 21:30'a kadar devam etti ve davacı vekillerinin farklı gerekçelerle şerh düştükleri keşif tutanağı düzenlenerek imza altına alındı.

Keşif yapılacağı tarihinin bayramın tatili sonrasına denk gelmesi ve ekonomik nedenlerden ötürü Nükleer Karşıtı Platform kitlesel bir eylem planlayamadı. Olanaklar ölçüsünde İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana'dan katılım sağlanırken, Mersin'den yüksek katılım sağlanması dikkat çekti. Tüm olumsuz koşullara ve aşırı sığa rağmen gün boyunca santral sahasına alınmayan kitle, nizamiye kapısından ayrılmayarak nükleer karşıtı sloganlarıyla kararlı bir duruş sergilediler.

Keşif suresince sözlü anlatımlar ve yazılı olarak sunulan raporlarla bilirkişi heyeti elden geldiğince aydınlatılmaya çalışıldı. Sahte imza skandalı ile anılan ÇED Raporu'na bilirkişi heyetinin olumlu görüş bildirmekte zorlanmasını umut ediyoruz...